

Carbon Centric AS
Kalnesveien 5
1712 Grålum

28.05.2026

Statnett SF

Att: Hans Olav Ween
tilknytning@statnett.no

Høringsinnspill – strengere modenhetskrav for forbrukstilknytninger ≥ 100 MW

Carbon Centric viser til høringsnotat datert 24.04.2026 om strengere modenhetskrav for forbrukstilknytninger over 100 MW, og takker for muligheten til å gi innspill.

Vi har forståelse for behovet for å sikre effektiv utnyttelse av kraftnettet og at nettkapasitet prioriteres til prosjekter med høy sannsynlighet for gjennomføring. Samtidig er vi bekymret for at de foreslåtte kravene kan gjøre det vanskeligere å utvikle ny grønn industri i Norge.

Carbon Centric utvikler karbonfangstprosjekter og leverer CO₂ til industrielle kunder innen blant annet e-fuel og grønn kjemi. For flere av disse aktørene er tilgang til kraft en avgjørende forutsetning for etablering i Norge. Økt usikkerhet rundt nettilgang påvirker derfor ikke bare enkeltprosjekter, men også utviklingen av nye verdikjeder basert på norsk kraft og industriell kompetanse.

Vi registrerer også at forslaget i praksis vil påvirke prosjekter som allerede står i kapasitetskø eller har reservasjon. Dette skaper økt regulatorisk usikkerhet for prosjekter som har gjort investeringer og utviklingsbeslutninger basert på tidligere praksis.

Vi er også bekymret for at forslagene i praksis vil favorisere mer «gryteklare» og mindre komplekse prosjekter, samtidig som større industrielle satsinger med lange utviklingsløp får vesentlig høyere risiko og dårligere forutsigbarhet.

Vi er særlig bekymret for:

- stramme krav til fremdrift, realiseringstid og kontinuerlig modenhet
- krav om ferdig regulerte arealer og omfattende avklaringer på et tidlig stadium
- risiko for bortfall av kapasitet ved forsinkelser eller endringer i prosjektet

Store industriprosjekter utvikles sjelden lineært. Forslaget innebærer i praksis at prosjekter må sikre tomter, regulering, avtaler og investere betydelige ressurser før det foreligger tilstrekkelig forutsigbarhet om nettilgang. Dette kan øke risikoen betydelig og redusere investeringsviljen.

For flere prosjekter vil kravene kunne fremstå som premature, særlig i tilfeller der det fortsatt er mange år til forventet nettilknytning. Nivået på modenhetskravene bør derfor sees i sammenheng med faktisk ventetid for tilknytning.

Vi stiller også spørsmål ved at prosjektenes modenhet og fremdrift vurderes uten i tilstrekkelig grad å ta hensyn til at lang ventetid og usikkerhet rundt nettilknytning ofte er en direkte årsak til manglende prosjektmodenhet.

For mange kraftintensive prosjekter er nettilgang nettopp en forutsetning for å sikre finansiering. Investorer og långivere vil normalt ikke forplikte kapital uten tilstrekkelig avklaring av krafttilgang og tilknytningstidspunkt. Forslaget kan dermed skape en situasjon der prosjekter må dokumentere finansiering for å få nettkapasitet, samtidig som finansiering i praksis ofte ikke er mulig å sikre uten tilstrekkelig avklaring av nettilgang og tilknytningstidspunkt.

Vi støtter at det stilles krav til reell aktivitet og fremdrift for å beholde reservasjon av kapasitet. Samtidig mener vi dette bør gjøres på en enklere og mer objektiv måte enn det som foreslås.

Etter vårt syn kan vurderingen heller baseres på dokumentert aktivitet, ressursbruk og investeringer i prosjektutviklingen, fremfor at man har detaljerte og rigide krav til forpliktende fremdriftsplaner og milepæler. Dersom milepæler skal benyttes, bør disse være få, overordnede og tydelige.

Vi mener også det bør vurderes økonomiske mekanismer som sikrer seriøsitet og fremdrift, eksempelvis et gradvis økende og delvis ikke-refunderbart reservasjonsgebyr eller forhåndsbetalt anleggsbidrag. Dette kan redusere spekulativ reservasjon av kapasitet uten omfattende og skjønnsbaserte modenhetsvurderinger.

Samtidig mener vi det er rimelig å stille krav om troverdig gjennomføringsevne, herunder relevant kompetanse, kapitaltilgang eller realistiske planer for finansiering og prosjektutvikling. Målet bør være å luke ut åpenbart urealistiske prosjekter uten å hindre nye industrielle satsinger og scaleup-selskaper med troverdige planer og sterke partnere.

For prosjekter som allerede har investert betydelige ressurser i utvikling, kan bortfall av kapasitet ved forsinkelser få svært store konsekvenser og fremstå som uforholdsmessig.

Vi vil også påpeke at forslagene innebærer vurderinger som går langt utover tradisjonelle nettfaglige forhold, blant annet knyttet til finansiering, reguleringsstatus og kommersiell modenhet. Dette reiser spørsmål om kompetansebehov hos Statnett, administrative kostnader og saksbehandlingstid.

Markedet opplever allerede lange responstider og begrenset tilgjengelighet i tilknytningsprosesser. Det er derfor en risiko for at et omfattende og skjønnsbasert modenhetsregime i seg selv blir en ny flaskehals for industriutvikling og elektrifisering.

Vi støtter målet om å hindre at umodne prosjekter blokkerer kapasitet over tid. Samtidig mener vi kravene må utformes slik at de ikke utilsiktet hindrer utvikling av ny grønn industri, videreutvikling av eksisterende industri og etablering av nye verdikjeder basert på norsk kraft og industriell kompetanse.

Med vennlig hilsen,

Kenneth Juul

Kommersiell direktør og medgrunnlegger
Carbon Centric AS